

Csütörtök
1945 március 8

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

MINDENT A GYŐZELEMÉRT!

54. SZÁM

A Groza-kormány Romániát
a demokratizálódás útjára vezeti

A közvélemény Eszakerdélyben is meglelégedéssel értesült az új kormány megalakulásáról

Lapunk tegnapi számában közöltük bukaresti telefonjelentés alapján Románia első demokratikus kormányának névsorát. A hírközlési eszközök hiányossága folytán hiba csuszott a névsorba. Kimaradt a pénzügyminiszter, a kereskedelmi miniszter és a társadalombiztosítási miniszter neve. A Groza-kormány pénzügyminisztere Dumitru Alimánisteanu, a társadalombiztosítási miniszter Gheorghe Nicolau, az ipar- és kereskedelemügyi miniszter pedig Petre Bejan.

Az államtitkárok pontos névsora a következő: nemzetiségi alminiszter Gheorghe Vlădescu-Răcoasa. A belügyi államtitkárok a következők: Virgil

Stănescu tábornok (rend- és közbiztonsági osztály), Ion Burcă (közgazgatási osztály), Gheorghe Atanasie Gheorghiu (pénzügyi osztály). Hadügyi államtitkárok: Dumitru Dămăceanu tábornok (szárazföldi haderő), Emil Ionescu tábornok (légügy), Petre Bărbuneanu tengernagy (tengerészet). Földművelésügyi államtitkár Constantin Agiu, a hadiipar államtitkára Adrian Dumitriu, hadsereg- és népelelmezési államtitkár Nicolau tábornok, nemzetnevelésügyi államtitkár Aurel Potop, pénzügyi államtitkár Mircea Durma, a közmunka és közlekedésügyek államtitkárai Gheorghe Maurer és Mircea Nicolescu.

Fontos rendeleteket adott ki az új kormány

Bukaresti munkatársunk telefonjelentése: Az új kormány államtitkárai szerdán délelőtt tették le az esküt Groza Péter miniszterelnök jelenlétében.

A kormány már megalakulása után az első órában fontos rendeleteket adott ki. Így például azokat a magasrangú tiszteket, akik szembe fordultak Rădescu tábornok reakciós kalandorpolitikájával s akiket emiatt Rădescu kizárt a hadseregből, visszahelyezték jogaikba. Ezeknek az élén különben Vasiliu Răscanu tábornok, az új hadügyminiszter áll.

Pătraşcanu igazságügyminiszter rendeletét intézett az igazságügyi hatóságok vezetőihez a Romániában tartózkodó, idehurcolt szovjet állampolgárok ügyével kapcsolatban. Közismert ugyanis, hogy Rădescu tábornok reakciója szabotálta azt a fegyverszüneti rendelkezést, mely szerint a szovjet állampolgárok részére lehetőséget kell biztosítani, hogy visszatérjenek hazájukba. Pătraşcanu miniszter most erővel intézkedéssel hozta nyelre az elmulasztottakat.

Bukarestben és általában az egész országban a demokratikus közvéle-

mény nagy megnyugvással vette tudomásul az új kormány megalakulását, melyet jószándékúnak és valóban demokratikusnak tekintenek.

A kormány túlnyomó többségét a romániai demokráciát képviselő Országos Demokrata Arcvonal politikusai alkotják.

A miniszterelnök, a földművelésügyi miniszter s a művészeti miniszter az Ekések Arcvonalának tagjai. A Kommunista Pártot Pătraşcanu igazságügyminiszter, Gheorghiu-Dej közlekedésügyi miniszter, Teohari Georgescu belügyminiszter képviselik. A Szociáldemokrata Párthoz tartoznak Voitec nemzetnevelési, Rădăceanu munkaügyi és Tudor Ionescu bányai miniszter. Nicolau, a társadalombiztosítás minisztere, a szakszervezetek képviselője. Constantinescu-Jaşi propagandaügyi miniszter a Hazafiak Szövetségének vezető egyénisége. Bagdasar professzor a Népvédelmi Egyesület tagja, míg Burducea tanácsos, kultuszminiszter, a Demokrata Lelkészek Szövetségének vezetője.

Demokrata tábornok a hadügyminisztérium élén

Vasiliu Răscanu tábornokot a „prahovai hős”-nek nevezik. Ő volt ugyanis az, aki kiverte a petróleumvidékről a németeket s megakadályozta, hogy ott a tervezett nagyszabású rombolásokat végrehajtsák. A tábornok az Országos Demokrata Arcvonal katonapolitikusainak egyike és a szovjetbarátok romániai egyesülete katonai osztályának vezetője.

Tătărescu miniszterelnökhelyettes és liberális minisztertertsai azok közé tartoznak, akik élesen szembe fordultak Brătianu reakciós politikájával s maguk után vonzották a liberális párt demokratikusabb elemeit. Annak idején a Brătianu-klika és Maniu parasztpártja elszánt hajsztat indított Tătărescu ellen, a liberális párt nagy része azonban hozzá csatlakozott s ma már Brătianu körül csak a nagybirtok és nagytőke képviselői szor-

onganak.

Az új kormány összetétele lehetőséget nyújt Románia valósgos demokratizálódására és számolni lehet azzal, hogy rövid időn belül egész sereg olyan döntő fontosságú intézkedés születik meg, amely mind ezt a célt szolgálja. Meg vagyunk győződve arról, hogy a kormány egyik első intézkedése a nemzeti munkatáborok s elsősorban a hírhedt földvári haláltábor felszámolása lesz. Ezzel és számos más intézkedésével fogja egyengetni a béke útját a nemzetiségek között.

Az új kormány szerdán délelőtt minisztertanácsi ülést tartott s ez alkalommal számos nagyjelentőségű kérdést vitattak meg.

A Vörös Hadsereg elfoglalta az Odera torkolatát

MOSZKVA, március 7. (Rádió.) A szovjet tudósító iroda március 6-iki hadijelentése kivonatosan a következőképpen hangzik:

A második tengerorosz arcvonal csapatai kétheti kemény harc után elfoglalták a Vistula alsó folyásánál fekvő fontos német erődvárost, Graudenzet. Csapataink e harcok folyamán mintegy 5000 foglyot ejtettek és elfoglalták az erődíjmeny parancsnokát, Kricke vezérőrnagyot törzskaravai együtt.

Danzig irányában előrenyomuló csapataink elfoglalták Tretent, Malkovot, Altischaut, Lazet és tú más helységeket. Köslin térségében mintegy ezer foglyot ejtettünk s elfoglaltuk a köslini térség parancsnokát, egy altábornagyot törzskaravai együtt.

Az első tengerorosz arcvonal csapatai elfoglalták Belgardot, Greifenberget, Trepowot, Galinowot, Plathet és az Odera torkolatánál fekvő Kammin, valamint 500 más helységeket. Stettin tüzérségünk tüze alatt teltek. Az elmúlt napon 2500 foglyot ejtettünk ebben a térségben, Schierelbein térségében kerülkeztettünk egy nagy német harcscportot.

Magyarországon a Balatontól északra és délnyugatra csapataink visszautastották az ellenség erős gyalogos és harckocsi kötelékekkel indított támadását. A többi arcvonalakon helyi harcok folytak.

Március ötödikén az összes arcvonalakon 33 német harckocsit és 75 repülőgépet pusztítottunk el. Stargard térségében egy repülőtéren 43 kifogástalan állapotban levő gépet zsákmányoltunk. Stettin és Königsberg német bombázóköteteinket támadták. Königsbergben egy hatalmas löszterrártár felrobbant és hatalmas tüzek keletkeztek.

Németország harmadik legnagyobb városa —

Köln a szövetségesek hirtokában!

LONDON, március 7. (Rádió.) Az angolszász szövetséges főhadiszállásról jelentik:

Az első amerikai hadsereg csapatai teljes egészében elfoglalták Köln városát, Németország harmadik legnagyobb városát. A harcok éjszaka is folytak s az amerikai fénv-

szórók világánál lástotték ki a német ellenállási lészkeket. A harmadik amerikai hadsereg újabb tért nyert s már csak 10 kilométernyire áll Bonnól. A várost az amerikai tüzérség lövi. Az első és kilencedik amerikai hadsereg szilárdan a kezében tartja a Rajna balpartját Kölnnél

egészen Rheingergig. Az egyetlen német hidifőállást rohamosan megszorítják.

Egy angolszász haditudósító jelenté Kölnből, hogy a város meg Sztalingrádnál is jobban elpusztult. A légitámadások során 50.000 tonna bomba zúdult a városra s nem túl-

zás azt állítani, hogy Köln pusztulása 85 százalékos. Ép és lakható ház nincsen. A Hohenzollern-híd közepe beleroskadt a Rajnába. A világhírű kölni dóm is sérüléseket szenvedett, ezek azonban nem súlyos természetűek. Az újságíró jelenté, hogy az utászok valósgos lángtengeren keresztül vágták át magukat, hogy utat biztosítsanak az előnyomuláshoz. A háromnegyedmilliónyi lakosságból mindössze 100 ezer maradt a városban. Ezek három hónap óta nem hagyták el a pincét, nem volt vizük és nem volt villanyuk.

A harmadik hadsereg csapatai átkelve az Eichelén 50 kilométert törtek előre.

Churchill: „Hatalmas ökölcsoporttal fejezzük be a háborút”

Churchill brit miniszterelnök látogatást tett a nyugati hadszínteren és tanácskozásokat folytatott Eisenhower és Montgomery tábornagyokkal. Megszemlélte az áttört Siegfried-vonalat, majd német földön beszédet mondott egy skót hadosztály előtt: „Csakhamar átkelünk a Rajnán, — mondta — s egy hatalmas ökölcsoportal befejezi a háborút.”

Lancaster-kötetelek Rügen szigetét bombázták. Berlint 15-ik napja en folytatólagosan bombatámadás.

HIREK

Megjelent az Erdélyi Szikra!

A mai nap új szakaszt nyit az erdélyi sajtó történetében. Megjelent a Kommunista Romániai Pártja északerdélyi tartományi bizottságának lapja, az Erdélyi Szikra. Két-ötvenes illegális harc után íme, itt a szabadságharcos kommunista élcsapat semmiféle reakciós erőtől többé el nem fojtott sajtóbeli megnyilatkozása!

A tízoldalas első szám vezérhelyen Jordáky Lajos jelenti be a pártlap sajátos feladatait a fasizmus megsemmisítéséért folyó küzdelemben. Jakab Sándor az Észak-erdélyi demokrata felépítését szabotáló tasiszták letartóztatását sürgeti kiáltványos cikkében. Iskolai körökben nagy feltűnést kelthet Vescan Teofil dr. részletes beszámolója a régóta huzódó egyetemi kérdés megoldásáról, melynek értelmében mind a románság, mind a magyarság kívánságai szerint kapja meg a maga egyetemi autonómiáját. Goldberger Miklós a földreform megvalósításáról, Simó Gyula a demokratikus közigazgatás feladatairól ír. Az élénk, sokoldalú lap hű bepillantást nyújt abba a munkába, amely eddig is megszerelte Erdély népeinek bizalmát a kommunisták pártja iránt.

Az Erdélyi Szikra megjelenésével kapcsolatban közöljük, hogy Nagy István, a kommunista mozgalom régi, börtönviselt harcosa, munkatársi szerepének megtartásával megvált a Világosság felelős szerkesztői tisztétől és a pártlap belső szerkesztésében vállalt munkát. Az ő nevével is kifejezésre jut az Erdélyi Szikra szerepe népünk demokratikus feltevéseiben.

Az Erdélyi Szikra megindulásával egyidőben indul meg a Scanteia Ardealului is, az északerdélyi kommunisták románnyelvű orgánuma.

A Világosság szerkesztői, munkatársai, terjesztői és olvasói forró örömmel üdvözlők mindkét új lapot, fegyvertársainkat a demokráciáért vívott küzdelemben.

*

Üzenetek a fohsányi logolytáborból. Kovács Béla Nyáradremetére, Berekméri Sándor Marosvásárhelyre a volt Horthy-utca 38. címre, Cselényi Béla Marosvásárhelyre, Kálvin-tér 2. címre, Kuderna Ferenc Besztercére üzenik hozzátartozóiknak, hogy egészségesek, türethető helyzetben vannak és várják szabadulásukat.

Marxista szeminárium. A kolozsvári Faipari munkások Szakszervezetének kulturbizottsága három hónapos marxista szeminárium megkezdését határozta el, amelyen a munkásosztály harcainak történetét és a szocializmust ismertetik. Az előadás-sorozatot Einhorn Emil március 13-án kedden fél 6 órakor nyitja meg "A munkásosztály világnézete" című előadásával. Az előadásokat folytatatosan minden kedden megtartják a faipari munkások szakszervezetében (Karolina-tér 4.) Beiratkozások ugyanott.

Névváltoztatás. A főispán megengedte, hogy dr. Weiner Ferenc kolozsvári ügyvéd (Döbrentei-u. 4.) családnevét dr. Temesi-re változtassa.

Házasság. Papp Dezső és Földesi Magda március 8-án tartják esküvőjüket a Magyar-utcai református templomban. Minden külön értesítés helyett.

Orvosi hír. Dr. Lőrincz Lóránd idegklinikai tanársegéd rendelőjét megnyitotta Mikó-utca 8. szám alatt. Rendel 2—4-ig. Quarz, rövidhullám. 4309

Pénzbüntetés — pontatlanságért. A marosvásárhelyi Szabad Szó írja: A marosvásárhelyi Szakszervezeti Tanács elhatározta, hogy a gyűlésről elkésőket 10 pengő pénzbírsággal sújtja. A pénzt a Népvédelmi Egyesület javára fordítják.

„Óvakodni kell a friss-sütemény demokráciáktól!”

— mondotta Rákosi Mátyás hetvenezer munkás előtt Budapesten

DEBRECEN, március 7. Mint a Debrecenben megjelenő Néplap közli, Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt Moszkvából hazatért vezetője, Budapesten a Nemzeti Sportcsarnokban beszédet mondott, amelyet hangszórók is közvetítettek és hetvenezer ember hallgatott meg.

Rákosi Mátyás hatalmas tömegek sorfala között vonult be a sportcsarnokba. A nagygyűlés az internacionálé és a himnusz hangjaival kezdődött. A Szakszervezeti Tanács részéről Budapest dolgozóinak nevében Kóssa István, a Kommunista Párt központi vezetősége részéről Kovács István, a csepeli Weiss Manfréd-gyár dolgozóinak nevében Drahos Lajos, a vasmunkások nevében Stik Károly és az úpesti munkásság nevében Szemelka Ernő üdvözölték a magyar munkásosztály elharcosát.

Rákosi Mátyás beszédében rámutatott arra, hogy a reakció Magyarországon is még mindig jóval erősebb, mint sokan gondolják. Még jelen vannak azok az erők, amelyeknek átkos működése következtében romhalmazzá vált az ország.

— A reakció veszélyét nem lehet lebecsülni — mondotta. — Az élelmezés terén is itt kell keresnünk a

Új közerkölcsöt kell teremteni

— Üldözni kell a korrupciót is — mondotta Rákosi. — Debrecenben hallottam, hogy ebben a 91.000 lakosú városban 100.000 eljárás folyik tolvajok ellen. Ez a helyzet Budapesten is. Új közerkölcsöt kell teremteni, amely — mint Berzsenyi mondta — minden áliam talpköve és támasza. A Kommunista Párt kiméletlenül fellép a korrupció ellen.

Kijelentette a szónok, hogy a kormányk Budapestben van a helye. Meg kell tartani a nemzetgyűlési választásokat, hogy Budapest és iparvidéke is képviselve legyen a nemzetgyűlésben.

— A földigénylők lépjenek csatasorba — mondotta Rákosi Mátyás. — A falvakon kell megszervezni ezt a munkát. Az elharcosított földeket az utolsó holdig vissza kell juttatni a parasztnak.

A szónok kitért az új magyar hadsereg kérdéseire is.

— A nyolc hadosztályt lendületes toborzással kell egybehozni! — mondotta. — A Kommunista Párt javasolni fogja a bevonulók gazdasági érdekeinek hathatós védelmét.

Rákosi ezután hangoztatta, hogy a

Béldy Alajos, az erdélyi magyar ifjúság elhurcolója, népbíróság elé került

Elítélését várja Dövényi Nagy Lajos, a németbérénc sajtókalandor is

DEBRECEN, március 7. A magyar népbíróságok megkezdtek működésüket s keményen ítélik meg mindazokat felett, akik telelősek a magyar nép szenvedése miatt. A Debreceni Nemzeti Bizottság parancsára a debreceni néprendőrség letartóztatta a magyar ifjúság megromlottját, Béldy (Bruckner) Alajos vezéreztetést. Béldy Alajos háborús főbűnös, közismert németbérénc, Baldur von Schirach és Göbbels jóbarátja, aki, mint a leventeség országos vezetője, az ifjúság fasiszta szellemében való nevelésével szolgálta a hitleri politikát Magyarországon. Az ifjúság félrevezetését és megromlását még szörnyűbb bűnnel tetézte: az '66. rendelkezésre hurcolták el az ifjúságot!

Különösen Erdély ifjúsága szenvedett legtöbbet ennek a németeket kiszolgáló béréncnek a gaztettei miatt. Az erdélyi ifjúság tízezrekre menő seregét hurcolták el tábori csendőrök és géppisztolyos SS-legények, hogy

baj gyökerét. Fokozni kell tehát a harcot a reakció ellen!

A szónok ezután közölte, hogy Debrecen határában 30.000 métermázsás kicsépeletlen gabona van a gazdák birtokában. Van olyan rizstábla is, ahol 2000 métermázsás rizs fekszik. A Nyírségben 5000 vagon burgonya van a vermekben.

— A jelenlegi közellátásügyi minisztert le kell váltani — mondotta Rákosi —, hogy ezek a javak eljuttathassanak Budapestre és a nagy iparvidékekre, mert az a kevés, amit Budapest eddig kapott, elsősorban a Kommunista Párt munkájának az eredménye.

Ezután hangsúlyozta a szónok, hogy a városi lakosságnak az önségélyhez kell nyulnia. Minden családnak meg kell, hogy legyen a maga kiskertje. Így segített magán 1942-ben és 1943-ban Moszkva is, ahol a tavaly inár 1,200.000 kiskert volt.

Kijelentette Rákosi Mátyás, hogy az igazoltatás terén nincs helye megalkuvásnak. A népbíróságok működését meg kell gyorsítani és könnyítelenül le kell sujtani a háborús bűnösökre. A demokrácia rendjét csak úgy lehet megvalósítani, ha gyökereitől kiirtják a fasizmust.

demokrácia erejét ne engedjék elaprozni. Össze kell fogni az erőket. Óvakodni kell a friss-sütemény demokráciáktól is. — Vannak olyan rava szók — mondotta — aki látván a süllyedő hajót; az egyik lábukkal a fasiszta nyilaspártban állván, a másik lábukkal már a demokrácia felé léptek...

Beszéde végén Rákosi Mátyás a becületlen szándéku kisiparosság és a magyar értelmiség összefogására szólította fel a tömegeket. Hangoztatta, hogy a kommunista program bizonyult helyesnek, mert az egész magyar nép felismerte, hogy ennek a multban üldözött pártnak mindenben igaz a volta. A Kommunista Párt a helyes uton járt, amikor ezt a három jelszót tűzte zászlójára: Földet! Kenyeret! Szabadságot!

— E jelszavakat megvalósítjuk — fejezte be Rákosi Mátyás beszédét — és kiépítjük azt az országot, amely mindnyájunk vágya és álma: az erős és szabad, független demokratikus Magyarországot!

Rákosi Mátyás beszédét az óriási tömeg tomboló lelkesedéssel fogadta.

mint a Prónay-féle szélső jobboldali fegyveres alakulat egyik vezére bajtosta végre terrorcselekményeit. A hirhedt terrorfiu is a népbíróság előtt fog felelni tetteiért.

KI TUD ROLUK ?

SZTANKÓCZY ÖDÖN Máv. segéd-tisztól és WÉBEL JÓZSEF segédmérnök-ről, akiket október 13-án vittek el Kolozsvárról. Novemberben még Fokésnyban voltak. Értesítést kér Deák Balázs, Mincervanyomda.

SEBÉSTYÉN FERENC repülő honvéd-ről, aki még szeptemberben Nádasladányban tartózkodott. Értesítsék édesapját, János Zsigmond-u. 32—34.

ANDRÉ SIMON-ról, akit a 9. helyőrségi kórházzal Nyiregyháza irányítottak. Értesítést kér édesanyja, Pap-u. 57.

KALMÁN JENŐ honvédről, aki októberben Keszthelyen volt. Értesítsék feleségét, Horea-ut 5, ajtó 4.

BLÁNAR JÁNOS-ról, akit a 105-ös légvédelmi alakulattal Szombathelyre vittek. Értesítsék feleségét, Pap-u. 57.

GYÖRGY SANDOR tizedesről, tábori postaszáma L. 527. Szeptemberben a IX. hadtesttel ment el Kolozsvárról. Értesítést kérnek szülei, Nádasdorok 26.

HARMATTA SANDOR-ról, akit október 12-én vittek el Kolozsvárról Délerdély felé. Értesítést kér édesapja, Newyork-szálloda, Kolozsvár.

HIRSCH JÁNOS-ról, akit a 110/64 munkaszolgálatos századnál volt. Tudassa bátyját, Eperjes-u. 16.

LENGYEL LAJOS őrvezetőről, akit szeptemberben indult Kolozsvárról a 26/L pótzászlóaljjal. Tábori postaszáma F. 257. Utoljára Egerbegyrol adott hirt magáról. Értesítést kér családja, Eperjes-u. 16.

MOLNAR SANDOR honvédről, akit utoljára Muraszombatban volt a 60-as hártárvadászokkal. Értesítést kér felesége, Dónáth-ut 42 címre.

MÉSZAROS ISTVÁN leventéről, akit a bánffyhungyadi leventecsoporthal vittek el. Értesítést kérnek szülei, Hunyadi-tér 19.

KLETZ ISTVÁN őrvezetőről, akit a 33. hegyvidéki pótzászlóaljjal volt. Legutóbb Kacsola (Tolna megye) községből adott életjelt magáról. Értesítést kér felesége, Reguly-u. 33.

SÜKÖSD GYÖRGY őrvezetőről, akit a százfenesi gépkocsizóknál volt. Szeptemberben Balmazújvárosból adott hirt magáról. Értesítést kér felesége, Karjala-u. 10.

RÖSZLER VIKTOR dr. hadapródormesterről, akit a IX. élelmező kirendeltségnél volt Szilágycsénen. Értesítést kér édesanyja, Vár-u. 2.

NOVAK JÓZSEF honvédről, akit Kolozsborsán volt a 76-os gyalogezrednél. Értesítsék feleségét, Kóker-t-u. 53.

MOSONYI GYÖRGY-ről, akit a 9-es helyőrségi kórháznál volt. Szeptemberben vittek el Kolozsvárról. Értesítést kér felesége, Bácsi-ut 23.

KUN BELA honvédről, akit Százfenesen volt a gépkocsizóknál. Októberben Budapest irányába vittek. Értesítést kér Olyán Irén, Kossuth L.-u. 10, Pálffy születet.

SZABÓ ELEMÉR-ről, akit Dunaföldváron a 131/6 légvédelmi ütegnél teljesített szolgálatot. Értesítést kér felesége, Buza-u. 13.

BUDAI MIKLÓS szakaszvezetőről, tábori postaszáma P. 425. Augusztusban Szatmárnémetiben volt a 23-as hártárvadászknál, valamint BUDAI ISTVÁN honvédről, akinek tábori postaszáma L. 281 volt. Mindkettőrol értesítést kér Papp Józsefné, Pap-u. 79.

KISS JÓZSEF krp. tizedesről, akit szeptember 7-én ment hadapród tantolyamra Kiskunhalasra. Kolozsvart a 25. telderítő páncéltörő századnál szolgált. Értesítést kér édesanyja, özv. Kiss Zakariásné, Ferencendics-utcája 4. trafik vagy lakás Kínizsi-u. 8 címre.

PETHE MIHALY légos leventéről, akit október 7-én a Tégla-utcai iskolából vittek Sopron felé. Értesítsék szüleit, Gyarmathy-utca 5 címre.

KOZÁK ERNŐ rohamtüzér munkaszolgálatosról és Kozák István repülőhíradóról. Értesítést kérnek a szülők, Széchenyi-tér 39, I. em.

TÓGYER DEZSÓ-ról, akit a 25-ös rohamtüzéreknel volt. Értesitse édesanyját, Csaba Vezér-u. 67.

GYUGYUCZ ISTVÁN honvédről, akit mint sebesültet vitte el szeptemberben Kolozsvárról Debrecen irányába. Értesítsék feleségét, Csányi Dezső-u. 6.

BODA BELA őrvezetőről. Tábori postaszáma 158. Szeptemberben vittek el a tencsi karszárnyából Szombathely irányába. Értesítést kérnek szülei, Munkás-u. 76.

Március 8 a nők napja

Asszonyok harca a szabadságért

Írta: Döry Erzsébet

A szabadság, melyért évszázadokon át hullatta véréit az emberiség legjava, minket nőket is magával ragadott, kik gyárak, falvak, irodák, háztartások sötétjében élve harcoltunk vagy csupán sóvárogjunk érte. A történelem vihara kivágta végre a pókhálós ablakokat s a nyíláson át betódul hozzánk a fény.

És most mi szabad nők, szabadon ünnepeljük 1915 március 8. oly sokáig tiltott emléknapját.

Agyuk döngése között adták ki a nők, anyák és feleségek háborúellenes jelszavait, hogy soha el ne feledjük: Mi nők feláldozzuk férjeinket és fiainkat, s ha kell, mi is meghalunk az emberi szabadságért, de soha többé oda nem adjuk őket semmiféle imperialista rablőháborúért!

Most ünnepelünk. De megosztott öröm a miénk, mert ezen a nagy napon búra-bajra is emlékezünk.

Mi — anyák és feleségek — nem feledjük el soha a szenvedések és könnyek éveit.

Mi asszonyok emlékezünk Varga Katalinra, ki a mőcök igaz ügyéért harcolt s kinek jutalma börtön és öröklet lett ezért. Mi emlékezünk Haja Lipschitzre, ki éhségstrájkban pusztult el a kolozsvári börtönben, mert többre értékelte a szabadságot, mint az életét.

Mi nem feledjük a börtönök, internáló táborok rémségeit. Nem feledjük a fasiszta hóhérok rémtetteit, nem feledjük elhurcolt zsidó nőstvéreinket, a kínzások és megalmazások közt kivégzettek, a lemészárolt gyermekeket. Nem feledjük az orosz nők mérhetetlen szenvedéseit sem, s mind a mai napig fojtogat bennünket a fájdalom és keserűség a Maniu-gárdistáktól elhurcolt magyar férfiak sorsáért, akik a földvári haláltáborban pusztulnak el.

Ezen a napon, mikor egymás kezét keresve, magyar és román nők együtt ünnepelünk, nem érezzük azt, hogy más nemzetségek vagyunk. Azt sem látjuk, hogy szegény vagy jómódú-e az, kinek kezét fogjuk, csak egyet érzünk, hogy anya vagy feleség, hogy asszonytárs, s ezért minden fájdalmunk, minden örömünk közös egymással.

Mert minden anyának, feleségnek egyformán hull a könnye szeretteiért s egyformán fáj azoknak elvesztése. Az aggodalom éppen úgy virraszt a falusi házacska, munkásalakások asszonyainak szívében, mint az értelmiségi nőben.

Azért nem tisztá öröm még a mi ünnepünk, mert sok mindenre emlékezünk s könnytől fátyolos a szemünk.

De töröljük le a könnyeket asszonytársaim! Ma nem a bánat, a harc óráit kell éljük!

A fasiszta háboru szeméje fenyegeti újra nyugalomunkat. Az a fasiszmus, mely minden nőnek halálos ellensége, mert azok békéjét, egészségét, életét rabolja el tőlünk, akik szívünknek legkedvesebbjai: férjünk, fiainké.

Most nem sirunk, hanem emlékezünk és gyűlölnünk. Amilyen mértékben él bennünk a vágy a szeretet

után — olyan mérhetetlen a gyűlöletünk is azok ellen, kik millió és millió békés otthoni dultak fel Európában. Otthon, melynek melegét soha sem szítja fel többé asszonytestvérünk keze, ahová soha többé nem tér pihenni munkája után a férfi s ahol soha többé nem csendül gondtalan gyermek kacagás...

Ez legyen a mi sorsunk s gyer-

meink jóvendője is, asszonytestvéreim?! A felelet csak egy lehet: Inkább a halál! Ha kell bebizonyítjuk, hogy mi nem csak élni, de harcolni és meghalni is tudunk a szabadságért!

Igy ünnepeljük mi nők az első szabad március 8-at. Az arcunkon öröm, agyunkban feledhetetlen emlékek, szívünkben gyűlölet s ökölbe szorított kezünk fegyverfogásra készen lendül a levegőbe, hogy lesújtson mindazokra, kik ezt az építő munkát, amit megkezdünk s ezt a békét, amelyet a Vörös Hadsereg oltalma alatt élvezünk, meg akarják semmisíteni.

HAJA LIPSCHITZ

A dolgozó nők napján emékezzünk meg Haja Lipschitzről, a kolozsvári börtönben mártírhálált halt kisenevi tanítónőről.

Az 1929-iki nagyváradi kommunista per öt esztendőre elítélt s negyvennégy nap éhségstrájk után amnesztiát kapott vádlottja volt. Szervezete nem bírta el szenvedéseit, a vallatás, börtön és éhségstrájk embertelen kinszásait, tudóbaja elhatalmasodott s mikor már annyira le volt gyengülve, hogy ellenkezni sem tudott, mesterségesen táplálták. Ez sem segített és 1929 augusztus 17-én meghalt.

Élőhalottként feküdt ágyában, negyvennégy óra huszonnégy órán át nem vett táplálékot magához. Életét önként dobta oda, hogy vértanúságával tüntessen a sziguranca borzalmas vallatási módszerei és az osztlálytörvény-szökek hamis igazságszolgáltatása ellen.

Az éhségstrájk, a halálig tartó koplalás mártírúját vállalta magára, mert az amnesztiára vonatkozó királyi dekrétum egyre késélt, késleltették azokat, akik rablőgyilkosok előtt megnyitották a börtönök kapuit, de politikai foglyok és elsősorban a szabadságért, igazságért küzdők előtt tovább is zárva hagyták.

Az amnesztiát mégis megérkezett. De Haja Lipschitz akkor már tetelienül lebegett az élet és a halál között. Hóhérai még azt sem engedték meg, hogy méltóképpen temessék el. Csendőrkordonnal körülzárt koporsóját kora reggel földelték el, sírjánál nem lehettek ott azok, akikért életét áldozta.

De most, ezen az első szabad koratavaszi napon, elvisszük azt a koszorút sírjára, amelyet mindeztideig nem kaphatott meg soha. Az a bucauzató is elhangzik, amely közel tizenhat év óta várta magára.

Nevét, ezt az idegenül csengő besszarábiai nevet, most tanulják csak meg igazán mindazok, akiknek felszabadulásáért életét adta.

F. Jagamas Ilona

Mi történik a nagyvilágban?

Hirek budapest iparáról

Öt vagon gyógyszerert raboltak el a Chinoin-gyárból. A menekülő nyilasok és németek teljesen kirabolják Magyarországot legnagyobb gyógyszerárát. Az elszállított öt vagon gyógyszer egy esztendőig fedezte volna Budapest gyógyszer-szükségletét. A munkásoknak sikerült elrejtieni a rablók elől a gépzájal egy részét. Ma már 600 munkással ismét dolgozik a gyár.

Az öntudatos munkásság megmentette a pusztítástól a Juta-gyárat. A gyár 500 munkással ismét teljes üzemmél dolgozik. Az ázsiai juta hiányában kender

Ausztriának be kell bizonyítania, hogy nem azonosítja magát Németországgal

BARI, március 6. (Rádió.) — A moszkvai rádió nagyjelentőségű felhívást intézett az osztrák néphez. A felhívás szövege a következő: Elérkezett a pillanat, amikor Ausztriának be kell bizonyítania, hogy nem azo-

dolgoznak fel. A munkásságot élelemmel látja el a gyár.

Kommunista munkások megmentették az újpesti Phöbus villamosművet. A Vörös Hadsereg segítségével a földi vezetéseket már Rákospalota határáig helyreállították. A munkásokat kenyérrel a Vörös Hadsereg látja el.

Az újpesti Wolfner-gyárat is hífosztották a náclk. 30.000 pár cipőt és négy uszály nyersanyagot raboltak el. A munkások egy uszályt meg tudtak menteni. A megmentett készlet egyelőre biztosítja a termelést.

Külföldről jelentik

Londonból jelentik: Péter király az elébe terjesztett hat személyiség közül a következőket jelölte ki a régensnácis tagjaiul: Budiszovajevics dr. (szerb), dr. Ante Mandics (horvát) és Dusán Szerenc (szlovén). A hat nevet Tito tabornaggyal folytatott megbeszélése után Szuvasics dr. terjesztette a király elé.

Teheránból jelentik: Teheránban nyil.vánosságra hozták, hogy Irán hadatüzent Németországnak.

Belgrád, március 7. (Rádió.) Mint a jugoszláv hadsereg főhadiszállásáról jelentik: Csapataink Szarajevó

térségében elfoglaltak egy fontos német erődállást és jelenleg már csak kilenc kilométerre vannak a városól. Londonból jelentik: A kanadai kormány tizenötmillió dolláros hitelt nyújtott a csehszlovák kormány részére.

Bernből jelentik: Rövidesen sor kerül a diplomáciai kapcsolatok felvételére Svájc és Csehszlovákia között.

Newyorkból jelentik: Wellington Koo, Kína washingtoni nagykövete két évi távollét után haza utazott Csungkingba, hogy jelentést tegyen a yatali konferencia határozatairól.

UJ SZELLEMEK

MŰVÉSZI HIREK DEBRECENBŐL

A debreceni Egyetemi Színjátszó Társulat előadta a „Pachelbel-mester” című, XVI-ik századi francia bohózatot. (Ezzel kapcsolatban érdekesnek tartjuk megjegyezni, hogy ugyanazt a darabot már jóideje próbálják a kolozsvári Szabad Színpadon is a közeljövőben kerül bemutatásra).

Ugyanezen az irodalmi esten mutatta be a Csokonai Színház együttese Bernard Shaw „A sors embere” című tréfáját; női főszerepét „a színház főerőssége”, a Kolozsvárról indult Havadi Nagy Ilona játszotta, rendezője pedig Deéry Jenő volt, akire szintén jól emlékszik Kolozsvár közönsége.

Színvonalas és a műsor összetételét illetőleg szokatlanul érdekes művészi eseménye volt a városnak a Magyar Vöröskereszt jótékonycélu hangversenye: a magyar művészek közül két orosz művész: Mailov és Tretyakov s egy amerikai művész: Mrs. N. Parker működtek közre.

A február 20-án megkezdődött Szabadegyetemi előadásokat Juhász Géza megnyitója után Veres Péter kezdte meg. Az előadók között Andics Erzsébet dr., a moszkvai egyetem magántanára és Rudas László dr., a moszkvai egyetem tanára is szerepelnek.

*

A KOLOZSVÁRI EGYETEMI KÖNYVTÁR KATAKOMBA-ÉLETE

A nagymultu, impozáns épületet eléggé megtéptázták a szeptember-októberi napok: majdnem az összes emeleti ablak kitört. A fűtőberendezés szénrel való ellátása is lehetetlen lévén, a megmaradt személyzet a szuterénbe, a Népkönyvtár helyiségébe költözött. Itt, ezen a meglehetősen szűk és homályos helyen húzták ki a telet. Fagyos ujjal, állandó didergés közepette sem hagyták abba a fontos felolgozó és kiszolgáló munkát: november elejétől kerekben 10.000 kötetet dolgoztak fel, 23.000 cédulát készítettek és 8400 művet láttak el raklári számmal. De nem hanyagolták el a látogatókat sem: négy hónap alatt 1200 kutatónak 1400 művet bocsátottak rendelkezésére. Nem érik azonban, hogy a kolozsvári nyomdák miért hagyták abba a kötelese példányok rendszeres koldását, amikor ez a jól bevált módszer termékeiknek megőrzését és fennmaradását biztosítja.

A mindent elsodrálással, vésszel fenyegető viharban a tisztviselőgárdának több, mint fele, 24 ember, az altiszt karnak pedig 90 százaléka, 25 ember, maradt a helyén.

*

AZ ELSŐ SZOVIET-OROSZ DRÁMA BUKARESTBEN

Bukarestben a Teatrul Național Studio-színpadán jelent meg az új orosz színpadi irodalom első fecskeje: az ukrán Kornejcsuk „Platon Krecet” című drámája.

A beszámolóik általában megállapítják, hogy meglepetés a mű propaganda-mentes volta. A szerző leglenniebb annyiban „politizál”, hogy „A dialektika alkalmazása a gümőkör kezelésében” címmel előadást tartó orosz-típust, a frázisköltőket és tulbuzgó mozgalmi nőket enyhén meg-megrlicskazza.

A darab különben jellegzetesen modern orosz-dráma. Hőse, Platon Krecet sebész, Csehov Asztrov-doktorának XX-ik századi kollegája, csupa idealizmus és ifjú lelkeség: nem kisebb feladatot tűzött maga elé, mint az emberélet meghosszabbítását. Ezt az alapproblemat — ez a darab másik megépítője: — szerelmi bonyodalmak szövik át meg át.

A Városi Színház műsora:

Március 8-án, csütörtökön, a. a. 4 órakor: Claudiușezzelet.

Március 9-án, pénteken, 4 órakor: Életem.

Egy szoba konyhát

vagy két szoba konyhát keresek, lehetőleg külön telken II. ker.-ben. Jól fizetek jelligére. Ugyanúgy díjazva.

FIGYELEM!

Tört aranyat és ezüstöt napi áron vesz.

HILF KÁLMÁN

órák és ékszerész

Kolozsvár, Mátyás-u. 2. sz.

Rákóczi orosz segítséggel verte a németeket

Illés Béla szovjetörnagy feltűnő adatközlése a kurucok keleteurópai kapcsolatairól

A Vörös Hadsereg magyar nyelvű újsága, a Magyarországon megjelenő UJ SZO, érdekes történelmi cikket közöl a moszkvai emigrációból hazatért Illés Béla tollából. A cikk szerzőjét „Ég a Tisza” című, az 1919-es magyar Vörös Hadsereg harcait méltató regénye óta ismeri a magyar munkásság. Jelenleg Malinovszki tábornagy hős hadseregének őrnagya s az UJ SZO szerkesztője. Cikkét teljes egészében közöljük.

A hivatalos magyar történelemtudomány következőlegesen hallgatott arról, hogy Rákóczi Ferenc állandó kapcsolatban állott Nagy Péter orosz cárral és arról, hogy az oroszok rendszeresen támogatták Rákóczit tüzérséggel, tisztekkel, sőt időnként pénzzel is. Értelmezhető, hogy a Habsburg-imperializmust kiszolgáló magyar történelemtudósok elhallgatták azt, hogy Nagy Péter támogatta a magyar szabadságmozgalmat, de arról inkább inkább lett volna, hogy az oroszok és Rákóczi viszonyát teljességében feltárják azok a történelemtudósok, akik megakarták védeni a magyar népet attól, hogy a német zsoldosává, majd a német áldozatává váljék.

E cikk az egykorú okmányok csak egy töredékének alapján készült. Rákóczi Nagy Péterhez írott levelei nyomán és Morozov Jegor orosz tüzértiszt töredékben hátramaradt naplójegyzetei alapján.

Rákóczi legelső levelét Nagy Péterhez 1703-ban írta, közvetlenül Wiener-Neustadtból történt menekülése után. A levélben bemutatkozik Nagy Péternek és tájékoztatja őt arról, hogy a „Nemes Magyar Királyság összes népei” készek fegyvert fogni a népek szabadságának föllétsége, a német császár ellen. Segítségét kér Pétertől: pénzt, fegyvert, tiszteket. Kifejti, hogy az a veszedelem, amely Magyarországot végpusztulással fenyegeti, Magyarország pusztulása után veszedelmet fog jelenteni Keleteurópa többi népeire is, mert „a németnek kiapadhatatlan élvágya van”. Rákóczi véleménye szerint az orosz és magyar népek közös érdeke megtörni a németek kelet felé irányuló hódítási terveit.

Rákóczi második levelében (s minden egyes továbbiában) köszönetet mond a kapott segítségért, udvariasan céloz arra, hogy a segítség értékes ugyan, de nem elégséges s újabb támogatást kér. Ismét pénzt, fegyvert (főleg tüzérséget) és képzett tiszteket. Egy 1706-ban írott levele ismét részletes politikai programot ad. Keleteurópa népeinek összefogását sürgeti és kifejti, hogy Magyarország hivatott arra, hogy nyugati előrsége legyen a szabadságukat a német hódítók ellen védő keleteurópai népeknek.

Mint ismeretes, Rákóczi Wiener-Neustadtból való menekülése után nemcsak Nagy Péterhez fordult, hanem a lengyel királyhoz is. A lengyel király mindent megígért neki. Rákóczi úgy tudta, hogy Krakóban hatalmas pénzüsszeg és nagy lengyel hadsereg várja. Krakóba érkezvén kiderült, hogy a lengyel király ígérete ígéret maradt. Rákóczit se lengyel pénz, se lengyel katona nem várta Krakóban. Ellenben ott volt 7000 arany, amit Nagy Péter küldött Rákóczinak és 46 orosz tüzértiszt, akik azért utaztak Krakóba, hogy Rákóczit elkísérjék Magyarországra. Rákóczi ekkor már hírt kapott arról, hogy a Kárpátoktól délre megkezdődött a szabadságharc és a remélt nagy hadsereg helyett 46 orosz tiszttel kellett indulnia Magyarországra. A Kárpátokon égő pászortűzek jelezték az utat. A nép várta Rákóczit.

De nemcsak a magyar nép tudta, hogy Rákóczi jön. Tudták azt a németek is. Rákóczi, a Kárpátokon átkelve, az első éjszakát Verecke és Veloc között, az ugynevezett „Vörös Kocsmában” töltötte. A korcsmát az éjszaka folyamán körülfogta a vasas német. Negyvenhat tüzére volt Rá-

kóczinak — ágyuk nélkül. A 46 tüzér keményen védekezett és a 46 orosz tüzer mind egy szálig elesett — a magyar szabadság védelmében! Rákóczinak sikerült kimene-külnie az erdőbe. Orákon át bolyongott uttalan-utakon, aztán — fog-ságba esett. Négy mezitlábos, fej-szével, vasvillával felfegyverezett paraszt fogta el. A parasztok rusnyáku (ukránul) beszéltek. Rákóczi nem értette őket.

A fogoly Rákóczit egy tisztásra vitték, ahol ezerszám foglalatostok mezitlábos harcosok. Egy nagy-bajszú, booskoros vitéz, hatalmas rezes fringival az oldalán, hallgatta ki a fogoly Rákóczit. Rákóczi a

hozza intézett kérdésekre nem válaszolt, de végül is kitört:

— Rablókkal nem tárgyalok!
— És minket rablóknak tartasz, fiatalur? Hát tudd meg kivel beszélsz! Én Esze Tamás vagyok; Rákóczi Ferenc tábornoka.
— Én pedig Rákóczi Ferenc vagyok! — felelte a fogoly.

És a fejedelem unokája megölelte és megcsókolta a jobbágyok fiát. Morozov Jegor orosz tüzértiszt drámai erővel írja le a jelenetet.

Egy Leningrádban lévő kimutatásból megállapítható, hogy Nagy Péter 1703 és 1710 között tizenkilenc ízben küldött tüzértiszteket Rákóczinak és két ízben ágyukat.

Szabad szó

Készüljünk fel a hazatérő zsidóság megsegítésére!

Amikor olvastam a zsidó embertársaink felkutatására és visszahozására indított akcióról, megelégedtem a napi gondokról és meghatottan gondoltam arra, hogy ime, mégis eljött az az idő, amikor — hacsak részben is — megszabadulhatunk attól a lidércnyomástól, amely lelkünkön fekszik.

Nem elégedhetünk meg azonban az öröm érzésével. Hazatérő zsidó embertársaink iránt más kötelességeink is vannak, mint a rokonszenven megnyilatkoztatása. Emberi kötelességeink vannak!

A legtöbb hazatérőnek nem lesz hová lehajtania fejét. Nem nézhetjük ölbe tett kézzel az új élet felé való tapogatózásukat. Alljunk be mindannyian a segítők táborába. Hiszen testileg-lelkileg, idegileg rettenetesen összetört emberek megsegítéséről lesz szó. Készüljünk fel már most arra, hogy támogassuk őket. Ha már elhurcoltatásukat nem tudtuk megakadályozni, legalább most bizonyítsuk be, hogy mindnyájan elíteltük és elítéljük azokat a pribékeket, akik a mi pribékjeink is voltak!

Ne csak szeretettel, hanem anyagi segítséggel is várjuk hazatérő zsidó embertársainkat!

Gyulai Ferenc,
kisipáros.

Munkás válaszol a Tanítóképző felhívására

Örömmel olvastam a Világosság vasárnapi számában a Tanítóképző Intézet felhívását, amelyben az iskola vezetősége bejelenti, hogy a jövő tanítója az életre fogja nevelni a jövő nemzedéket, a gyermek figyelmét a gyakorlati pályák felé irányítja, megismerteti és megszeretteti vele a fizikai munkát és hogy a cél elérése érdekében az intézetnek szüksége van ipari műhelyek s gazdasági laboratóriumok létesítésére és berendezésére, hogy a tanulók a szükséges gyakorlati ismereteket és képességeket elsajátíthassák.

Meleg munkásérzéssel látom, hogy a tanítóképzőben gyul ki a fátyla, mely az ifjúságot az igazi demokratizálódás felé vezeti. Az alaprakás tehát ott kezdődik a jövőben, ahol a gyermek az ABC-t tanulja. Látni fogja a munka szükségességét, megszereti a munkát. Megtanulja becsülni a munkáskezet és e megbecsülésen át eltűnik az a szakadék, amely a muliban a fizikai és a szellemi dolgozók között tátongott. A felsőbb iskolákban majd nem bukkan fel unos-untalan a gyanakvó kérdés: „Mi az apád?...” A gimnázista tanuló, legyen az szellemi vagy fizikai munkás gyermeke, már érzi a számszám, a munkaeszköz varázsát, vonzódság támad az új nemzedék ifjú tagjai között és bárhogyan alakuljon életük további folyása, testvéri közösségüket nem bonthatja meg majd semmiféle reakciós erő.

Bizony a nevelésben súlyos hibákat követelt el a volt rendszer. Nem igyekezett kiirtani a szerencsésebb és jobbéletű gyermek szívéből az irigységet a fizikai munkától. Nem bizonyította be, hogy nem szégyen jó iparosnak lenni! Pedig a munkának is vannak művészei!

A napokban bent jártam az Orion fémaru-gyárban. Én, aki 30 éve végzek műszerész munkát, meglepetéssel láttam, hogy milyen finom, művészies munkát végeznek a föld alá dugott kicsi gyár munkásai és munkásnői. Láttam, hogy az egyik nőmunkás milyen bámulatos ügyességgel oldja meg a rábizott nehéz feladatot. Pedig a munka után erre a művésznőre nem vár sem autó, sem bérelt bárasztal, esetleg rideg, fűtetlen lakás. Talán néhány kisgyermek várja, meg a munkából hazatérő férje.

Örömmel sielek tehát annak az intézménynek a segítségére, mely meg akarja ismertetni a munka szépségét és ki akarja vivni a munkás megbecsülését. Szabad időmben szívesen vállalom szakoktatást és vállalom az oktatáshoz szükséges néhány hiányzó műszer elkészítését is.

Bizom benne, hogy még sok munkástársam akad, akik e nemes célért szívesen sorakoznak fel és igyekeznek gyorsan segítségére sietni a kolozsvári Tanítóképzőnek.

Nanouszky Béla,
vasuti műszerész, Bolyai-utca 12.

A Kolozsváron átutazó személyek azonnal kötelesek jelentkezni a rendőrségen

KOLOZSVÁR, március 7. Cioclu Ion rendőrfőnök az alábbi nagyszabású rendelkezést adta ki:

1. Minden Kolozsvárra érkező egyén, aki 48 órát meg nem haladó időt tölt el a városban, érkezése után azonnal köteles jelentkezni a

központi rendőrség 24-os szobájában.

2. Minden Kolozsvárra érkező és itt 48 óránál hosszabb ideig tartózkodni szándékozó személy 24 órán belül köteles jelentkezni a

központi rendőrség Népe-ségi Hivatalánál.

A helyi trafikokban kapható ideiglenes lakásbejelentő lapokat a 2. pontban foglalt jelentkezőknek ki kell tölteniük és személyi okmányaikkal együtt kell bemutatniuk a jelentkezésnél.

Fenti jelentkezési rendeletemet utcai igazoltatásokkal s razziaikkal ellenőriztetni fogom és a jelentkezést elmulasztókkal szemben hatvan napig terjedő munkára való internálást alkalmazok. Ugyan csak szigorúan megbüntettem azokat a szállásadókat is, akik idegen és a rendőrségen nem jelentkezett egyéneknek szállást adnak, ilyeneket rejtegetnek és azokat is, akik nem utasítják e személyeket a sürgős jelentkezés végrehajtására.

TÖRVÉNYSZEKI HIREK

KOLOZSVÁR, március 7. Társadalmunk nagy átalakulását tükrözi a törvényszek élete is. Immár nem büntetik az emberség megnyilatkozását, a zsidók pártfogolását. Valaki kommunistának vallja magát a tárgyalóteremben, és nem nyílik meg sem a föld, sem a börtönajtó emiatt. Még az ügyész arca sem borul el. Viszont a bűnök nem maradnak többé büntetlenül. Még azok a bűnök sem, amelyekért régebb talán meg is dicsegték a bűnözőt. Szigorúan büntetik az emberi aljasság minden formáját, a fasizmus bestidójának legkisebb megnyilatkozása sem marad többé orvosolatlanul a tárgyalóteremben, abban a körteremben, ahol az emberi társadalom sebei gyógyulnak.

— Nem a törvények miatt itélünk, hanem azért, hogy a társadalmat megtisztítsuk — mondja a bíró.

— Ezért jogosult a szigorúságunk! — üzent az ügyész az újságíró által mindenkinek.

Román és magyar szavak csendnek össze a tárgyalóteremben; román vádlóbeszéd, magyar ítéletindokolás; és nem kerültek el egymást féltékenyen, nem üldözik egymást zsarnoki módon. Olyan közvetlenül szövődnek egymásba, hogy már nem is csupán közös ismerősök, hanem igazi szövetségeseik, egytestvérek a közös harcban, amelyet az egészséges társadalomért vív a megtisztult szellemű kolozsvári törvényszék.

*

A kolozsvári törvényszék Benedek-tanácsa német katonaszökevények rejtegetése miatt itélt el két domokosi lakost. Molnár Sándor egyhávi és Mayer Sándor háromhavi fogsázbüntetést kapott. Bohátiel Alexandru ügyész Mayer Sándor büntetésének súlyosbításáért fellebbezett tettének fasiszta jellege miatt.

*

Pajzs Miklós vasesztergályos, aki mint amatőr boxoló is ismeretes Kolozsvárt, héthónapi börtönbüntetést kapott zsarolásra való felbujtás miatt. Mult év augusztusában segítséget nyújtott egy Szabó Pál nevű volt detektívnek, hogy Turós Edét megzsarolja zsidó holmik rejtegetése miatt. Az ítélet jögerős.

*

A bíróság nyilatkozata alapján örömmel közöljük, hogy a sovinszta jellegű bűntettek, amelyek a közelmúltban olyan gyakoriak voltak, egyre csökkennek. Ez a tünet is igazolja azokat, akik hitelt hirdetik, hogy Erdély népeinek testvéri kézfogása nem maradhat el és a békés együttélés, az egymásiránti bizalom és szeretet utban van a teljes megvalósulás felé.

Kolozsvár népe a magyar szabadságharc emlékének megünneplésére készül

Ünnepélyek, könyvek, kiállítások idézik 1848 igazi demokrata szellemét

KOLOZSVÁR, március 7. Erdély fővárosa az 1848-as forradalom emléknapijának méltó megünneplésére készül. Március tizenötödikét a reakciós román uralom 22 esztendeje alatt tilos volt megünnepelni, s amikor a bécsi döntés után a kolozsvári munkások, földeszek és haladó értelmiségiek a Szovjetunióból Magyarországra visszaküldött 1848-as zászlók alatt a dunavölgyi népek függetlenségét és demokratikus testvériesülését akarták ezen a napon megünnepelni, az ünnepi szónokot a magyar fasiszta rendőrség akadályozta meg Petőfi szellemének idézésében. Március tizenötödikét ettől a beavatkozástól kezdve a reakció igyekezett magának kisajátítani Erdélyben is. Nem sok sikerrel, mert a szervezett munkásság újra meg újra a demokrácia tüntetésévé varázsolta ezt a napot a forradalmi Tizenkét Pont felolvasásával és a szabadságharc németellenes hagyományainak felidézésével. Igazán szabadon azonban csak most ünnepelheti meg a város közönsége a demokratikus forradalom nagy emléknapiját, miután a forradalom eszméinek teljes megvalósítására a Vörös Hadsereg győzelmei adnak végre alkalmat.

Március 15-én a Magyar Népi Szövetség nagyarányú kulturális ünnepélyt rendez délelőtt 10 órai kezdettel a Városi Színházban. Az ünnepélyen az iskolák kórusai, a hőstati földészifjuság énekkara, a Józsa Béla-Athenaeum művészei, az Acélárugyár, a Dermata és a Vasutas Szakszervezet énekkara s az ifjúságok szavalógárdája 1848-as tárgyú művészi számokkal szerepelnek. Az ünnepi szónok Balogh Edgár. Délután a Városi Színház művészei Petőfi-ünnepélyvel adoznak a nagy nap szellemének.

Az iskolákban és vidéken is az ünnepélyek sorozata idézi majd fel a szabadságharc emlékét. Az EMKE sokszorosított falun is előadható március tizenötödiki irodalmi anyagot jelentet meg. Ez az anyag a Magyar Népi Szövetség útján maris beszerezhető.

Március 15-én nyílik meg az Egyetemi Könyvtár kiállítási termében a hagyományos kolozsvári „48-as Erekllyemuseum” Orosz Endre muzeum-igazgató, Entz Géza levéltáros és Bözdöi György író rendezésében. Az erekllyemuseum anyaga nemcsak a kisebbségi időkben, hanem a magyar uralom alatt is padlásokon hányódott és a teljes pusztulástól megmentett levéltári anyaga most kerül először a nyilvánosság elé. Az erekllyemuseum megnyitása alkalmából az EMKE erdélyi okmánygyűjteményt jelentet meg 1848 tesztült nemzetiségi kérdéseiről, történelmi anyaggal bizonyítván a bécsi udvar Erdély népeit egymás ellen uszító praktikáit és a román-magyar meg-

egyezés kialakulását a forradalom folyamán. Ugyancsak március tizenötödikére jelenik meg a szabadságharcosok képeslap-sorozata is. Kosuth, Petőfi, Bem képei mellett közönségünk kezébe kerül Bălcescu Nicolae román szabadságharcos történetíró arcképe is, aki 1848-ban a román-magyar testvériesülést előkészítette.

A Józsa Béla-Athenaeum kiadásá-

ban március tizenötödikén Jordáky Lajos eredeti kútfők alapján írt történelmi munkája jelenik meg a márciusi ifjuságról.

Az idei kolozsvári március tizenötödike minden eddig volt március tizenötödikénél szebben, méltóbban és harcosabban fogja kifejezni Kolozsvár népének demokratikus történelmi öntudatát.

Dózsa György

egy román történész megvilágításában

Bukarestben, a Népvédelmi Egyesület előadás-sorozatában, Pavel Chirtoacă mérnök Erdély nagy fiáról, Dózsa Györgyről tartott előadást. „Ma” — mondotta — „amikor egyesek azzal állnak elő, hogy a parasztság földhözjuttatásának terve csak egy politikai párt propagandaszekere, Dózsa György hatalmas alakja egyszerűs mind cáfolat és bizonyíték is, hogy a parasztság maga is tudott küzdeni emberibb életéért.” Majd, az 1514-beli parasztlázadás részleteinek ismertetése után, így jellemzi Dózsát: „... Székely volt, de a közös ellenség, a szipolyozó gróf ellen románnal, magyarral testvériesült, bizonyítván, hogy az elnyomott parasztság nemzetiségre való tekintet nélkül képes együtt harcolni emberi jogainak kivívásáért azok ellen, akik ettől megrabolták... S ma, midőn parasztlaink, a hegyeken innen és túl, hozzáálltak végre a feudalizmus maradványainak eltüntetéséhez, legfőbb ideje, hogy Dózsa Györgyöt a legigazabb és leghatalmasabb megvilágításban, az őt megillető első vonalba állítsuk”.

Hatszázötvenöt ebédet osztottak egy hét alatt a Hazatérők Otthonában

Foksányból március 25-ig minden fogoly hazatér

KOLOZSVÁR, március 7. Hélvégi beszámoló-jelentést kaptunk a Magyar Népi Szövetség Hazatérők Otthonából. A beszámoló tartalma egyúttal legyen tiszta képadás az egész társadalom felé, azok felé, akik adományaikkal lehetővé tették az Otthon létrehozását, amelyben a háború oly sok megkínzottja talál meleg otthonra.

A beszámoló az Otthon egyheti belső életét vetíti elénk, s nemzeti-ségenként sorolja fel a hazatérőket, akik keletről és nyugatról egyaránt özönlének hazafelé.

A jelentés szerint február 25-től március 3-ig 209 személy került az Otthon nyilvántartásába. Ezek közül 11 elhurcolt Földvárról, s 45 fogoly Foksányból érkezett, 1.3 hazatérő pedig Magyarországról. Nemzetiségek szerint 174 magyar, 19 román, 9 szerb, 4 zsidó, 2 ruszin és egy szlovák vette igénybe az Otthon vendégszeretét. Ezek valamennyien utiköltséget és ételmezt is kaptak az utra.

Egyébként idáig összesen 707 a nyilvántartottak száma.

Az elmúlt héten — folytatja a jelentés — természetbeni adományként 694 kilogram élelmiszer folyt be. Az adakozásból elsősorban Szucság község vette ki a részét, amennyiben Biró Piroška szucsági asszony kezdeményezésére 192 kiló kenyert, 303 kiló burgonyát, 104 kiló babot, 42 darab tojást, ezenkívül tejet és olajat szállítottak be a Hazatérők Otthona javára.

Szalmazsákok, párnák, törlok, evőeszközök, edények és más adományok a helyi lakosságtól érkeztek be.

A jelentés kiter a február 25-től március 3-ig befolyt pénzáradományokra is, melyek összege 3259 pengő. Ebből utiköltséggént a sokgyermekes családok 852 pengőt kaptak, 350 pengő élelmiszere ment és 374 pengő dologi kiadásokra emésztődött fel. Kézpénz-maradék 1683 pengő.

A régebben befolyt anyagok most vannak lellározás alatt.

Orvosi szolgálat most már rendszeren van az Otthonban. A városi tisztii főorvos kirendelte Vasvári Sán-

dor dr. városi orvost, aki naponta 11—12 közt tart rendes orvosi szolgálatot. Ő állapítja meg a betegek kórházabautalásának szükségességét is. Idáig 8 esetben történt beutalás, de nem fertőző betegségekkel.

Ami az élelmezést illeti, az elmúlt héten 615 adag ebédet, ugyanannyi reggelit és vacsorát osztottak ki. A jelentés ismereti az egész heti állapot, melyből kitűnik, hogy reggelire nagyjából teát és tejet, ebédre paprikáskrumplít kolbásszal, különböző zöldséglevéseket, de pörköltet is kaptak felválva a hazatérők.

Keserűen állapítja meg a jelentés, hogy akadnak lelkiismeretlen házalók, akik azzal az igaztalan indokkal, hogy a Hazatérők Otthonában csak „penészes kenyert és puliszkát” adnak, végigkoldulják a magánházakat és üzleteket. Ezeket felháborodva itélik el elsősorban maguk a hazatérők.

A hazatérőktől szerzett értesülések szerint a foksányi tábor március 25-ig ki kell üríteni. Ezeket alapul véve nagyobb csoportok érkezésére van kilátás. Éppen ezért a jövőben több munkaerőre van szükség.

A jelentést Kiss Mihály, az otthon leglelkesebb szervezője, Kotzián Ferencné, az adminisztráció fáradhatatlan vezetője, Baloghné Máthé Rebecca ellenőr és Lászlóczky Samu gondnok írták alá.

A jelentés megírása óta Magyarlóna és Mákófalva községekből újabb nagymennyiségű élelmiszer érkezett.

Csikme gyében is elfér egy kis tisztogatás!

CSIKSZEREDA, március 7. Csikme gyében állandó panaszok hangzanak el a közhivatalokban uralkodó szellemmel szemben, mely a régi reakciós rendszerre emlékeztet. Bűnösöket mentesítnek a megérdemelt büntetés alól s demokrata szervezetekben olyan elemek is szerepelnek, akik felelősen magatartásukkal ártatlan emberek szenvedését idézték elő.

Gyergyószentmiklóson Jakab Béla az elmúlt novemberben — a Maniugárdisták uralma alatt — rendőri minőségben, teljesen ártatlan egyéneknek is letartóztatott, akiknek egy része ma a földvári, a másik része pedig a bákói táborban sanylődik. Ennek ellenére Jakab Béla a közügyekben még most is szerepel s ezzel a demokrácia tisztaságát veszélyezteti. Sok panasz hangzik a gyergyószentmiklósi városi főjegyző ellen is, aki elszabotálta az elhurcoltak névsorának összeállítását, melyet küldöttség kellett volna Bukarestbe vigen.

Csikszeredában a nép részéről megválasztott vármegyei vezetők feleségei közül Rancz főispánné és Frank főmérnökne „méltóságos asszony”-nak címeztette magát, ami azt bizonyítja, hogy nem értették meg a demokrácia szellemét.

A csikme gyei demokratikus szervezetek erélyes akciót határoztak el a közigazgatás átfésülésére és a legteljesebb demokrácia biztosítására.

Harminckét mázsa búza a szegényeknek

SZÉK, március 7. A Magyar Népi Szövetség kezdeményezésére Szék község lakossága hatalmas gyűjtés-akciót indított az ottani szegény lakosság megsegítésére. Az elmúlt héten 32 mázsa búzát, 4 és fél mázsa kukoricát s 2 mázsa krumplít gyűjtöttek és osztottak szét a szegények között. A jelentések szerint újabb gyűjtést indítottak a sebesült vörös katonák és a hazatérő menekültek, elhurcoltak és hadifoglyok megsegítésére is.

Kolozs megye területéről tilos az árukivitel

KOLOZSVAR, március 7. A közönség ipari termékekkel és élelmickekkel való ellátása és az ipari termelés biztosítása érdekében a főispáni hivatal a következőket rendeli el:

Ipari készárúknak, felgyártmányoknak, nyersanyagoknak és élelmickeknek a város területéről való kivitele — kézipodgyászbán is — csak hatósági szállítási engedély alapján eszközölhető. Kivételt képeznek a személyes (családi) szükségletet fedező ipari készárú és egyes élelmickek.

Szállítási engedély kiadására kizárólag a Közeilátási Felügyelőség (Vármegyháza) illetékes.

Ha valaki a fentemlített cikkeket szállítási engedély nélkül szállítja, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással és 10.000 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják, az árucikket pedig elkobozzák. A visszaeső bűnösöket internálják.

A főispáni hivatal tenni rendelkezésének végrehajtására a városi néprendőrség és a vármegye csendőrsége kapott megbízást.

Ma és a következő naponkon

Munkás-mozgó:
Májusi majális

Edison:
Csere-Bere

Előadások 3 és 5 órákor

Mindenirányi képviselőket vállal
a jól bevezetett

FORTUNA

Kereskedelmi ügynökség

KOLOZSVAR

Szabadság-tér 14

Stoica, Ács, Szolnay, Sárba, Ince, Pan Jordan, Székely
Mihály, Halmázyi

művészek festményei jutányos áron kaphatók.

Bármikor vételkényszer nélkül meglekinthetők

„ÉVA” műkereskedésben

Apróhirdetések

HIRDETÉSI ARANK: Apróhirdetés szavankint 60 fillér, legkisebb apróhirdetés 10 szög 6 P. Kereses hirdetés cm² 1.50 P. Hírek között szavankint 1.50 P. Nyíltér szavankint 3 P. Közg. közlemények szavankint 2 P.

Adás - vétel

ELADÓ egy pár fekete egész cipő, 43-as. Érdeklődni d. u. 3 órától Tóth Ferencnél, Köker-u. 80.

TÁSKAIRÓGÉP eladó. Unió-u. 23, 1/4. 32 BASSZUSOS C tangóharmonika tokkal eladó. Bethlen-u. 27. 4416

ELADÓ új konyhaberendezések, ajtók és ablakok. Dohány-u. 4. szám. 4388

KÖNYVSZEKRÉNYEK. Irodai garnitúra, vitrinek, komódok, antik szekrények, ebédlőasztal, székek, fotelek, mikroscóp, tükrök, röntgenlemez asztalok. Kossuth Lajos-u. 14. Kanyaronál. 4405

ELŐFÜTÉSES dauergépet keresek megvételre vagy kölcsön 1-2 hónapig. Baier, Jókai-u. 5. 4395

EGY modern ebédlő és háló sürgősen eladó. Malom-u. 13. 4384

EGYLITERES üres üvegeket veszek. Drogeria. Magyar bolt. 4404

BALKARU cipészgép eladó. Tordai-ut 87. 4411

BALLONKABÁT, női eladó. Horea- (volt Horthy-) ut 25, félemelet, jobbra. 9-10 között. 4412

ELADÓ ónémetstílusú kredenc. Krizbai-u. 63, ajtó 4. 4399

EGY fűszeres üzletberendezés mérleggel eladó, vagy helyiséggel azonnal kiadó. Érdeklődni Gábor Aron-u. 23. sz. 4403

ÁRPA, zab, buzaszalma és kukoricaköré eladó. Dézsma-utca 5. 4415

KILENC éve fennálló uri fodrászat elköltözés miatt átadó. Tordai-ut 33. 4393

HÁLÓK, félhálók, szekrények, ágyak, szelönök, konyhakredencok, asztalok, székek, paplanok, párnák olcsón eladók. Muresán, Mlinovszki-tér 8. 4295

ELADÓ egy domborműves, diófaanyagból készült, egy fehér festett háló, egy női tavaszi kabát közép termetű, egy nagy kétléres fűzőkemence. Cim: Dózsa György-utca 16, I. 4. 4400

MODERN, email hálóberendezés 6500 pengőért „Libertas”-nál, Deák Ferenc-u. 40. 4397

NŐI kerékpárt vennék gumi nélkül. Valján, Szaktanács. Deák Ferenc-u. 9. 4390

ELADÓ használt, jó szelön, szép konyhabutor stb. Mócok-utca 6, asztalosnál. 4387

EGY jókarban levő fehér, mély gyermekkosci eladó. Hegyvilgy-utca 19. sz. 4396

KÉT jókarban levő biciklit megvételre keresek. Cim a kiadóban. Gr. 4396

MÉLY gyermekkosci, drap eladó. Fecske-utca 34. 4347

MINDENFÉLE használt gyermekkosci veszek. Fecske-u. 34, kocsigyártó. 4347

ELADÓ írógép. Attila-ut 16, I. em. 4402

ELADÓ jókarban levő férfi Singer varrógép. Erdő-u. 15. sz. 4375

EGY B basszus helikopt megvételre keresünk. Magyar-utca 11. 4376

KERESEK 40-50 literes zománczott fazekat megvételre. Szent István-ut 14, Mózsa. 4371

ELADÓ karikahajós varrógép. Érdeklődni Mócok-utca 48, 2-4-ig. 4381

FEDÉLBÁDOG és ablakok eladók. Bocskai-u. 11. 4385

TISZTA literes üvegeket veszünk. Ecetgyár, Pap-utca 73. 4391

VESZEK azonnali kifizetésre kolozsvári bankbetétkönyvet és folyószámla követeléseket. Ajánlatokat „Bankbetét” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 4386

EGY szép perzsaoszöngy eladó. Megtekinthető Monostori-ut 23. sz. alatt a háziasszony nál. 4374

FORGALMAS kis fűszerüzlet átadó. Cim a kiadóban. 4417

VESZEK, eladok, cserélek új és használt gépkocsikat, tehérgépkocsikat, szerszám-gepeket, szerszámokat, gépkocsi-alkatrészeket, külső, belső gumikat. Garaj, Mócok-utca 63. 4086

ELADÓ hálószobaberendezés kemény fából. Megvételre keresek rükmie-behuzatot. Keresek 3 szobás komfortos kertre lakást a Rákóczi-uton vagy környékén. Értekezni Brassai-ut 7, kapusnál. 4184

VESZEK és eladok mindenemű használt ruhákat, lábbelit, fehérneműt, szőnyegeket, bundákat, ezüstbort és ezüsttárgyakat. Postakert-utca 3, üzlethelyiség. 4286

HASZNÁLT ruhát veszek, eladok. Balassa, Unió-u. 12, új üzlet. 4288

JOKARBAN levő fűzőkédákat és vörösréz kazánt megvételre keresek. Teleki Mihály-utca 1. 4312

VESZEK használtkötőket, bármilyen állapóiban. Dr. Berek, beigyógyászati klinika. 4299

LEGUJABB

Groza Péter sajtónyilatkozata az új kormány célkitűzéseiről

BUKAREST, március 7. (Munkatársunk telefonjelentése.) Groza Péter miniszterelnök szerdán reggel sajtónyilatkozatot adott. Rámutatott arra, hogy az új kormányt nehéz feladatokkal kell megbirkóznia, mivel számos fontos intézkedést nem hoztak meg a multban, ugyanakkor pedig súlyos provokációk történtek. Utalt arra, hogy milyen rendkívüli nehézségek támadtak volna, ha a nép és a király nem talált volna egymásra. Megállapította, hogy bizonyára valamennyi szövetséges nagyhatalom meglepedéssel fogadta ezt a szerencsés megoldást.

A miniszterelnök leszögezte, hogy az új kormányt gyors intézkedéseket kell hoznia, ez azonban nem jelenti azt, hogy nem fogják higgadtan mérlegelni a teendőket. Felhívást intézett a demokratikus erökhöz, hogy támogassák a kormányt. „Szélesre nyitjuk a kapukat és nem tartunk haragot” — mondotta — „de szigorúak leszünk ott, ahol kell”. Hangoztatta továbbá, hogy hat hónapig késést kell behozni s mindenekelőtt el kell távolítani azokat az elemeket, akik megakadályozták az államgépezet működését.

Groza Péter a sajtónyilatkozatban kijelenti, hogy létre kell hozni az új földreformot és törvényesíteni kell mindazt, ami e téren történt. A földreformtörvényt tehát sürgősen meg kell valósítani.

Eszakerdély kérdésével foglalkozva Groza Péter hivatkozott Malinovszki tábornaggal tegnap este folytatott beszélgetésére, melynek során a tábornagy kijelentette, hogy Románia demokratizálásával megnyílik az út Északkerdély felé. Közölte továbbá, hogy ígéretet kapott a hadifoglyok kérdésének megoldására is. Meg van győződve arról, hogy ezek rövidesen hazatérhetnek. Szovjet részről támogatást ígértek az új kormányt a nyersanyagokkal való ellátás kérdésében is.

Februárban 115.000 tonna bomba zúdult Németországra

LONDON, március 7. (Rádió) Sir Archibald Sinclair brit légügyi miniszter adatokat közölt Németország bombázásáról. Megállapította, hogy február folyamán 112.000 tonna bombát zúdítottak le Németországra. Ez több, mint amennyit a megelőző négy hónap alatt összesen ledobtak. A mult évi szeptember 30. óta a brit légihaderőnek 10.000 tagja esett el, sebesült meg vagy esett fogságba.

Ezidő alatt Angliából felszálló repülőgépek mintegy 160.000 tonna fegyvert és egyéb anyagot dobtak le ejtőernyővel. Franciaországban az angol haderő számos összekötő tisztjét és rádiókiképzőjét eresztették le. Ezek között női tisztek is voltak. Közülük az egyik átvette egy maquis-csoport parancsnokságát, melynek vezetője elesett.

Rómában óriási felzudulást váltott ki Roatta tábornok szökése

RÓMA, március 7. (Rádió) Roatta tábornok szökése hatalmas felháborodást váltott ki az olasz népben. Mintegy 15.000 főnyi tüntető vonult fel a Colosseum és a királyi palota előtt. Olasz és szövetséges rendőrök igyekeztek rendet teremteni, de az összetűzések során több ember meghalt és számosan megsebesültek. A

tömeg Bonomi miniszterelnök lemondását követelte, aki bejelentette, hogy a minisztertanács mai ülésén számol be az eseményekről. Hír szerint a kormány megtorlásokat is fog életbe léptetni. Rendszerint jólétesült olasz körökben úgy tudják, hogy Roatta a Vatikán területére menekült.

Unnepel a szovjet flotta

MOSZKVA, március 7. (Rádió) A vörös tengerészet most ünnepli 35-ik évfordulóját annak, hogy az orosz flottánál bevezették a rádiózást. 35 évvel ezelőtt az Apraxin nevű cirkáló, amikor zátonyra futott, rádió útján lépett érintkezésbe a mentő-

hajókkal. A szovjet tengerészeti rádiózás azóta hatalmas sikereket ért el. Ez elsősorban két kiváló tudós-nak, Popovnak és Aybkinnek köszönhető, akik a szakemberek egész nemzedékeit nevelték fel.

ENYVEZŐ-bak 6 darab, új eladó. Posta-kert-utca 1, Thájel asztalosnál. 4307

PERZSASZÖNGY, hencsertakaró és különböző kézimunkák eladók. Honvéd-u. 4. 4310

ELADÓ ebédlőberendezés, dalszekrény, kombinált szekrény, hegedű. Cim a kiadóban. 4229

ELADÓ egy fehér konyhaszekrény, egy keményfa íróasztal és egy kerekas likör-szekrény Bartha Miklós-u. 10. alatt, Papnál. 4339

SÜRGŐSE eladó egy fürdőszoba berendezés és egy elős szobafal. Árpád-ut 24. 4332

JOKARBAN levő íróasztalt megvételre keresek. Kotzka István kereskedelmi ügy-nökség, Jókai-utca 12. 4316

EGY fél háló szelönnel eladó. Magyar-utca 96. szám. 4323

ELADÓ takarmányrépa. Nagy Lajos király-ut 9. 4449

ALKALMAZÁST KERES

VENDEGLÖBEN főpincéri állást keresek kaulóval. Kovács-u. 7. 4407

AZ ADMINISZTRÁCIÓ minden ágában járás, perlekt gyors-gépirónó azonnali állást keres „Gyakorlati” jellegre. 4413

ALKALMAZÁST KAPHA

TANULÓT, kilutót azonnalra felveszünk. Loh és Melchner paplankereskedés, Unió-utca 1. 8957

FÉMCSISZOLÓKAT felvesz Vasipari Rt. Csepel-u. 3. 4084

EGY perlekt magyar-román gyors- és gépirónó és 3 gyakorlott önálló tisztviselő irásbeli ajánlatát adja be a Kolozsvári Demokrata Zsidó Népközösség. (Mikes-u. 16.) titkárságához. 4380

JÓLGYAKOROLT (Flach) stikkötő vagy kötőmóket felveszünk. Előnyös feltételek. Jelentkezni 8-10-ig Rózsa-u. 12, kötőde. 4311

10 HETES hűtőmelé egészséges szoptatódatát teljes ellátással, fizetéssel sürgősen keresek. Cim: Körösi, Rákóczi-ut 37 4331

KERTÉSZT keresek 15 hold gyümölcsös és konyhakerthez, feles művelésben. Értekezni 1-3 óra között Boldog-u. 6. 4362

EGY vegyes szabósegéd felvétetik. Ugyan-olt egy szabótanulót felveszek. Kossuth L. utca 3, Csehi Endre. 4367

INGATLAN - I A K Á S

LAKÓTÁRSNÓT keresek. Horea-ut (volt Horthy) 11, özv. Szalhmáryné. 4373

IDŐSEBB uruló butorozott szobát keres, konyhahasználattal. Görögtemplom-utca 1. emelet. 4401

A SZABADSÁG-TÉREN, vagy közelében keresek 4, esetleg 3 szobás komfortos lakást. Lelepest fizetek, úgynököt díjazok. Cim a kiadóban. 4364

ELEGÁNSAN butorozott szobákat keresek jól fizető megbízóim részére. „Express” iroda, Dózsa György-utca 6. 4320

KERESEK két- vagy háromszobás napos lakást központban vagy közelében. „Tisztviselő” jellegre. 4391

Közlemények

A járműiparosok figyelmébe! Március 9-én, pénteken délután 3 órakor fontos ügyben szakosztályi gyűlést tartunk. Pontos megjelenést kérünk. A vezetőség. 4389

Házasság. Regőczy László és Fehér Mária március 8-án délután 6 órakor tartják esküvőjüket a Szabadság-téri Szent Mihály templomban. Minden külön értesítés helyett.

Orthodox kóser néphonyha vezetésére izraelita főszakácsot vagy szakácsnőt keresünk sürgősen. Timár-utca 34. sz. Orth. Izs. Hittközség. 4420

Működik a Magyar-utcai postahivatal. A postaigazgatóság értesíti a közönséget, hogy a Magyar-utcai 3-as számú postahivatal működik s minden bel- és külföldre címzett rendes levelet, ajánlott levelet és táviratot felvesz.

Halálozás. Id. Kerekes Márton nyugdíjas e hó 6-án elhunyt. Temetése 9-én délután fél 4 órakor lesz a temető nagykápolnájából.

Külföldiek

BELFENYÉRI László postatisztviselőről, akit október 12-én vitték Kolozsvárról Brassó-Foksány felé. Értesítést kérek Sorompó-üzletbe, Kossuth L. utca 2 szám. 4423

VILLANYSZERELÉST és javítást vállalom, Kun Lajos, Mátyás király-utca 1 sz. 4409

SÜRGŐSEN keresek forgalmas helyen kicsi üzlethelyiséget, lelepest fizetek, úgynököt díjazok. Tárvalni délelőtt Deák Ferenc-u. 43, cipész-üzlet. 4169

BUDAPESTRE utazom és vissza 10-én, megbízásokat vállalom. Bán, Farkas-u. 2, földszint jobbra 1 ajtó. 4410

ELVESZETT egy hátizsák, melyben egy szegény iskolásleány ruhái voltak. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Mész-u. 8. 4363

IRODÁNAK alkalmas 2 szoba jutányos áron kiadó. Király-u. 32. 4334

MIVEL reménytelen, hogy nyugdíjhoz juthassak, felolvasónőnek ajánlkozom szerény díjazás mellett. Cim a kiadóban. Gr. 4338

FIGYELEM! A Rákóczi-uton a Budai vendéglő eladó. Értekezni Rákóczi-ut 93. szám alatt. 4338

OLCSÓNAK, megbízhatónak, kényes tárgyakat vidékre, vidékről is szállító specialistáknak mondják Fuváros Szövetségünket. Széchenyi-tér 20. Szervezett munkásoknak engedmény. 4220

KERESZTURI JÓZSEF névre kiállított orvostári indexemet elvesztettem. Ezennel semmisnek nyilvánítom. Az index kiállítója a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem. 4297

FUTAR megy Budapestre 11-én, bármilyen megbízatást vállalom. Deák Ferenc-u. 36, III. 13. 4304

ELVESZETT Váradi és Kolozsvár között utvonalon Király Lenke névre szóló lecke-könyv. Megtallója juttassa el Szabadság-tér 23. sz. alá, ahol magas jutalomban részesül. 4372

A FERENCZ József Tudományegyetem 1942-ben kiadott Joánovits János névre szóló lecke-könyv elveszett, érvénytelen. 4366

FELKÉREM mindazokat, akik édesanyám, özv. Ausch Hermanné Horea-ut 68, vagy nővérem Fogel Arnoldné Könyök-u. 3 sz. alól bármilyen tárgyat megőrzés végett átvettek, vagy azok hollétéről tudnak, jelentkezzen nálam, Ausch Zoltán, Árpád-ut 16 sz. 4369

KÉREM azokat, akik Schmidt Ödöntől vagy hozzátartozóitól bármilyen holmit megőrzés végett kaptak, értesítsék Schmidt Tibort, Pap-u. 73. 4391

NYAKKENDŐ-klinika tisztit, fordit, javit Unió-u. 12. Nyakkendők eladók. 3848

MATYIGA ANNA, Puskás Mihály édesanyja jelentkezzen Farkas-utca 6 sz. „Caritas” irodában. 4398

400 pengő jutalmat adok annak, aki március 1-én Egyetem-utca, Szabadság-tér, Dózsa György-utca, Kornis-utca utvonala-kon elveszett téglaszínű vaszonszoknyát Tapitex Rt.-hoz beadja. 4365

FÜLÖP FERENC

Viz- és villanyszerelési műhelyemet áttelepíttem

irály-utcaból Heltai-u. 18 alá.

Szerkesztő: BALOGH EDGAR

TELEFON: 258.